

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun, Dumitru Mardari,
Maria Ghervas,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare, împotriva sentinței Judecătoriei Anenii Noi din 29 iunie 2018 și deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Constantin Moraru, și de inculpatul

*Lîsîi Corneliu XXXXX, născut la
XX XXX XXXX, originar și locuitor al XXXXXX,
XXXXXX, XXXXXX, cetățean al R. Moldova,
fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 20.04.2017 – 29.06.2018,
instanța de apel: 17.07.2018 – 23.10.2018,
instanța de recurs: 05.02.2019 – 12.03.2019.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 29 iunie 2018, Lîsîi Corneliu a fost achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 325 alin. (1) Cod penal, pe motiv că ***nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.***

Lîsîi Corneliu a fost condamnat în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal la amendă în mărime de 900 unități convenționale, ce constituie 45.000 lei.

2. Instanța a constatat că inculpatul Lîsîi Corneliu se învinuiește că la 16 noiembrie 2016, aproximativ ora 13.40, în calitate de conducător al mijlocului de transport „Toyota”, n.î. XXXXX, fiind stopat de către angajații Inspectoratului de poliție Anenii Noi pe traseul M-14 Chișinău-Bender, între bornele kilometrice 202-203, în extravilanul s. Bulboaca, r-nul Anenii Noi, fiind suspectat în transportarea ilicită de mărfuri, urmărind scopul de a se eschiva de la răspundere delictuală și pentru a nu fi supus controlului mijlocul de transport condus de el și a nu fi documentat cazul, a dat 100 de lei căpitanului de poliție Stefcuic A., care, conform

ordinului IGP al MAI nr. 11 EF. din 06.03.2013, activa în calitate de ofițer superior de investigații al Serviciului investigare fraude economice al Secției investigații infracțiuni a Inspectoratului de poliție Anenii Noi al IGP al MAI, fiind astfel o persoană publică și care exercita atribuțiile de serviciu de verificare a transportului auto suspect cu deplasare dinspre sau înspre punctele vamale interne conform Dispoziției nr. INI/3-9836 din 09.11.2016. După refuzul acestuia de a primi mijloacele bănești și solicitarea legală de a prezenta documentele mijlocului de transport și documentele de însoțire și proveniență a mărfii transportate, continuându-și acțiunile criminale, urmărind același scop, i-a promis acestuia o sumă mai mare de bani, ce nu i se cuvine, pentru a nu îndeplini atribuțiile de serviciu de verificare în scopul depistării și documentării transportării mărfurilor în lipsa documentelor de proveniență legală sau introduse în țară prin contrabandă, acțiuni ce au fost respinse repetat de către Stefcuic A.

Acțiunile lui Lîsîi Corneliu au fost încadrate în baza art. 325 alin. (1) Cod penal, ca promisiunea, darea, personal, unei persoane publice de bunuri, ce nu i se cuvin pentru aceasta, pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale.

Totodată, instanța a constatat că la 16 noiembrie 2016, orele 13.45, inculpatul *Lîsîi Serghei*, după solicitarea petrecerii controlului vizual al mijlocului de transport „Toyota”, n.î. XXXXX, stopat de către angajații Inspectoratului de poliție Anenii Noi pe traseul M-14 Chișinău-Bender, între bornele kilometrice 202-203, în extravilanul s. Bulboaca, r-nul Anenii Noi, fiind suspectat în transportarea ilicită de mărfuri și a documentelor de însoțire și proveniență a mărfii, aflându-se la volanul mijlocului de transport care era stopat pentru verificare, urmărind scopul sistării activității de serviciu a unei persoane cu funcție de răspundere, nu s-a supus cerințelor legale, a închis forțat ușa automobilului și i-a prins umărul și antebrațul drept lui Stefcuic A., accelerând automobilul și târându-l aproximativ 38 m., cauzându-i, conform raportul de expertiză medico-legală nr. 400/D din 17.11.2016, leziuni corporale sub formă de cinci excoriații în regiunea umărului drept și antebrațului drept ce se califică ca vătămare corporală neînsemnată, astfel aplicând violență nepericuloasă pentru viața și sănătatea colaboratorului de poliție.

Acțiunile lui Lîsîi Corneliu au fost încadrate în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, ca aplicarea violenței nepericuloase pentru sănătate față de persoana cu funcție de răspundere în scopul sistării activității lor de serviciu.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că a urcat în automobil și s-a aplecat să caute actele. În acel moment, partea vătămată l-a apucat de scurtă, de brațul stâng, l-a tras brusc și a început să strige la dânsul. Văzând că în apropiere nu era nimeni, cunoscând că pe traseu se petrec multe lucruri periculoase, s-a speriat tare și a accelerat automobilul. Ușa era întredeschisă, iar partea vătămată stătea între ușă și automobil. El s-a deplasat și partea vătămată a făcut doi-trei pași, ținându-l de scurtă, apoi i-a dat drumul. Nicidecum nu a putut trage ușa peste brațul stâng, iar după ce s-a eliberat, el a închis ușa și a plecat mai departe, în direcția mun. Chișinău. Nu cunoaște cu cine a discutat, deoarece persoana nu i-a prezentat actele.

Partea vătămată Stefcuic A., ofițer de investigații la IP Anenii Noi, a indicat că a încercat să imobilizeze inculpatul, apucându-l cu mâna dreaptă de haină ca să

întrerupă deplasarea, însă în rezultatul faptului că s-a pornit mașina, s-a răsucit la 90 grade. Inculpatul a tras portiera peste mâna lui și el a simțit o durere în încheietura palmei. Se ținea cu mâna dreaptă de haina inculpatului, când acesta a pornit automobilul.

Astfel, probele administrate dovedesc că **fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii** prevăzute la art. 325 alin. (1) Cod penal, însă în acțiunile lui **Lîsîi Serghei** sunt prezente semnele componente de infracțiune prevăzută de art. 349 alin. (1¹) Cod penal.

Deși inculpatul **Lîsîi Serghei** nu a recunoscut vina pe art. 349 alin. (1¹) Cod penal, aceasta este dovedită prin probele administrate, inclusiv declarațiile părții vătămate Stefcuic A., ale martorului Buruiană D. și probele scrise prezentate în susținerea învinuirii.

Totodată, probele indică asupra **lipsei existenței faptei infracționale**, incriminate inculpatului, în baza art. 325 alin. (1) Cod penal, or, prin probele administrate nu a fost demonstrat că inculpatul **i-a oferit** părții vătămate careva mijloace bănești.

Dat fiind stabilit că **fapta** de corupere activă din partea inculpatului **nu a avut loc**, acesta urmează a fi achitat în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală.

3. Procurorul în Procuratura raionului Anenii Noi, Alexei Stăvilă, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 325 alin. (1) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executare, cu amendă în mărime de 3000 unități convenționale și în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal la 1000 unități convenționale. În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă de 3 ani închisoare, cu amendă în mărime de 3500 unități convenționale, ce constituie 175.000 lei, cu încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 57 lei.

Apelantul a invocat că sentința de achitare pe art. 325 alin. (1) Cod penal este fondată doar pe declarațiile inculpatului, care contravin probelor administrate și au fost făcute cu scopul de eschivare de la răspunderea penală.

Totodată, instanța de fond a omis să se expună asupra cererii acuzării privind încasarea cheltuielilor judiciare, suportate la efectuarea expertizei medico-legale, în mărime de 57 lei.

Potrivit art. 229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de stat sau sunt trecute în contul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 57 lei, urmând a fi încasate din contul inculpatului.

Or, fiind demonstrată integral vinovăția inculpatului, acesta urmează a fi condamnat în baza art. 325 alin. (1) și 349 alin. (1¹) Cod penal, conform învinuirii formulate.

3.1. A declarat apel și inculpatul, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 349 alin. (1¹) Cod penal.

Apelantul a indicat că instanța de fond nu a constatat săvârșirea faptei și stabilirea vinovăției lui Lîsîi Corneliu, ci a lui **Lîsîi Serghei**, ce denotă ilegalitatea sentinței de condamnare.

Deci, concluzia expusă în partea dispozitivă a sentinței privind recunoașterea vinovăției lui Lîsîi Corneliu contravine concluziei descriptivului sentinței, în care este recunoscut vinovat *Lîsîi Serghei*, sentința fiind ilegală.

Cu toate că partea vătămată a invocat întreprinderea acțiunilor îndreptate spre prevenirea și curmarea unei infracțiuni sau fapte antisociale, o astfel de faptă în speță nu a fost constatată.

Prin hotărârea Judecătorei Anenii Noi nr. 5r-2/17 din 14.03.2017 a fost încetată procedura contravențională în privința lui, învinuit de aceiași angajați ai MAI, în aceleași circumstanțe, de comiterea contravenției prevăzută la art. 265 Cod contravențional, din motivul lipsei faptei contravenționale.

Prin urmare, nu a existat situația de prevenire sau de curmare a unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale, care ar justifica conduita părții vătămate și să predetermine cadrul specific comiterii faptei prejudiciabile ce formează latura obiectivă a infracțiunii prevăzută la art. 349 alin. (1¹) Cod penal.

Totodată, vătămarea neînsemnată cauzată părții vătămate, nu a creat pericol pentru viața și sănătatea ei, nu a dus la dereglarea sănătății sau pierderii capacității de muncă a acestuia.

Mai mult, nu a fost întrunit calificativul de *cauzare intenționată* a leziunilor, or, el nu a întreprins acțiuni de apucare sau alt mod de forțare a părții vătămate, dimpotrivă, anume ultimul s-a încheștat în mâna stângă și scurta lui. Faptul că după pornirea din loc a automobilului, partea vătămată a continuat să se țină de corpul inculpatului, a ținut de aptitudinile de voință ale părții vătămate care a putut, însă, nu l-a eliberat, pledând conștient pentru eventuala suportare a leziunilor corporale, astfel că el nu a manifestat intenția de cauzare a leziunilor corporale părții vătămate.

Deci, nu au fost întrunite semnele care caracterizează violența nepericuloasă pentru viață sau sănătate, ce constituie latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 349 alin. (1¹) Cod penal.

Potrivit rechizitoriului, evenimentele s-ar fi produs pe traseul M-14 Chișinău-Bender, între bornele kilometrice 202-203, iar conform declarațiilor părții vătămate, evenimentele s-ar fi produs pe traseul R2, borna kilometrică 302. Deci, se atestă divergențe majore între declarațiile părții vătămate și actul de învinuire, referitor la locul comiterii infracțiunii, circumstanță care denotă neîntrunirea laturii obiective sub acest aspect.

Pe lângă aceasta, nu a fost întrunită nici latura subiectivă a infracțiunii incriminate, caracterizată prin vinovăție, manifestată prin intenție directă. Or, nu a prevăzut urmările prejudiciabile ale acțiunii sale, nu a dorit cauzarea leziunilor corporale părții vătămate și nici nu putea să le prevadă, cauzarea leziunilor fiind produsă pe seama manifestării voinței și întreprinderii acțiunilor concrete de către partea vătămată. Martorul Buruiană D. a comunicat despre alergarea voluntară a colegului său lângă/după automobil.

Mai mult, nu a urmărit scopul de victimizare a părții vătămate sau de sistare a activității de serviciu a acestuia, prevalând interesul de păstrare a propriei integrități în condițiile unor circumstanțe dubioase, deci lipsește scopul special specific infracțiunii prevăzute la art. 349 alin. (1¹) Cod penal.

Or, s-a aflat într-o stare de extremă necesitate, cauzată de riscul întemeiat de a considera că în circumstanțele concrete de timp, loc și împrejurări, ar putea deveni victima unei infracțiuni. Un rol important în aceasta îl joacă și încrederea scăzută a populației în acțiunile reprezentanților poliției care, se constată a fi deseori implicați în comiterea infracțiunilor.

Iar, în condițiile lipsei martorilor și a aplicării constrângerii fizice fără un motiv justificat din partea victimei, avea suficiente temeiuri de a pleca de la fața locului, fiind întrunite cauzele care înlătură caracterul penal la faptei: starea de extremă necesitate, constrângerea fizică și riscul întemeiat.

Raportul de expertiză medico-legală nr. 400 D din 17.11.2016 în privința părții vătămate, dispusă prin ordonanța din 17.11.2016, este ilegal.

Potrivit procesului-verbal privind notificarea părților despre dispunerea expertizei din 17.11.2016, partea vătămată a fost informată despre această acțiune la aceeași dată, între orele 16.35-16.40, iar acțiunea procesuală de informare a părții vătămate despre rezultatele raportului de expertiză s-a petrecut la 17.11.2016, ora 16.40-16.45, ce denotă falsitatea actelor, inclusiv a raportului de expertiză medico-legală nr. 400 D din 17.11.2016 – probă, care potrivit art. 251 alin. (1), (4) Cod de procedură penală urmează a fi declarată nulă, ce condiționează lipsa a încă unui semn al laturii obiective – urmările prejudiciabile.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018, apelul inculpatului a fost respins ca nefondat.

Apelul procurorului a fost admis, casată sentința în latura pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Lîsîi Corneliu, pe art. 394 alin. (1¹) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa amenzii în mărime de 1000 unități convenționale, ce constituie 50.000 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 349 alin. (1¹) Cod penal, precum și corect l-a achitat de sub învinuirea săvârșirii prevăzute la art. 325 alin. (1) Cod penal, din motiv că ***nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.***

Or, probele administrate nu dovedesc vina inculpatului ***de comiterea infracțiunii prevăzute*** la art. 325 alin. (1) Cod penal, iar declarațiile părții vătămate nu pot servi ca probe care ar demonstra vina acestuia ***în comiterea infracțiunii incriminate.***

Totodată, au fost prezentate probe care demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal, ca aplicarea violenței nepericuloase asupra ***vieții*** și sănătății față de persoanele cu funcție de răspundere în scopul sistării activității ei de serviciu, și nicidecum nu dovedesc vina lui ***în săvârșirea infracțiunii*** prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal.

Astfel, cu certitudine, s-a constatat că inculpatul Lîsîi C. știa că colaboratorul de poliție Stefciuc A. urmărește un scop legal, care ***activează în calitate de ofițer de investigații la IP Anenii Noi, fiind împuternicit de a asigura paza și escorta persoanelor, inclusiv a inculpatului Lîsîi C.*** de a întreprinde

acțiuni de prevenire și contracarare a cazurilor de contrabandă și trafic de mărfuri. Stefciuc A. *a încercat să-l immobilizeze, apucându-l cu mâna dreaptă de haină ca să întrerupă deplasarea, însă în rezultatul faptului că s-a pornit mașina, s-a sucit la 90 grade. Ultimul a tras portiera peste mâna lui și el a simțit o durere în încheietura palmei. Se ținea cu mâna dreapta de haina lui când s-a pornit automobilul. Mașina a accelerat pe o distanță de 40 m., după ce a fost posibil ca el să se elibereze. Deoarece C. Lîsîi a încercat să tragă ușa, el nu putea scoate mâna, însă, ulterior s-a eliberat singur și a căzut jos pe traseu.*

Deci, acțiunile inculpatului întrunesc *toate* elementele infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal.

În același timp, acuzarea nu a prezentat nici o probă concludentă și utilă că inculpatul *a comis infracțiunea* prevăzută la art. 325 alin. (1) Codul penal, acesta fiind corect achitat de instanța de fond pe motiv că *nu s-a constatat existența infracțiunii*.

Totodată, instanța de apel a constatat că inculpatul *nu și-a conștientizat vina*, la nivelul de înțelegere a situației în care s-a pomenit, prin urmare *nu se căiește* și consideră că îndreptarea și reeducarea lui este posibilă doar cu aplicarea pedepsei penale cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale, ce constituie 50.000 lei.

Cererea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 57 lei nu are suport juridic legal, urmând a fi respinsă.

5. Procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Constantin Moraru, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii în partea ce ține de achitarea inculpatului de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 325 alin. (1) Cod penal și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că instanțele de fond și de apel au dat o apreciere incorectă probelor administrate, pe care nu le-au evaluat multilateral și obiectiv și care, în cumul, dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 325 alin. (1) Cod penal, iar instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

5.1. A declarat recurs ordinar și inculpatul, în care solicită casarea hotărârilor adoptate în partea ce ține de condamnarea lui pe art. 349 alin. (1¹) Cod penal și dispunerea rejudecării cauzei în această parte, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a indicat că instanța de apel a aplicat eronat normele materiale, condamnarea lui fiind bazată doar pe declarațiile neconsecvente ale părții vătămate date la urmărirea penală și în ședința de judecată, precum și pe declarațiile martorilor, colegi de serviciu ai părții vătămate, cărora acesta le-a povestit cele întâmplate și care, indiscutabil, au susținut poziția lui.

Or, acuzarea nu a prezentat careva probe obiective, iar prin expertizele efectuate a fost stabilit că semne obiective de săvârșire a infracțiunii nu au fost depistate nici pe corpul părții vătămate, nici pe al inculpatului, nici pe corpurile delictive anexate la dosar, împrejurări care trezesc dubii rezonabile în probarea comiterii infracțiunii.

Mai mult, instanța de apel nu a apreciat și nu a combătut declarațiile lui, în care a relatat, în detalii, cele întâmplate și nu s-a expus asupra motivelor invocate în apelul apărării, luând poziția acuzării, fără a examina obiectiv și multilateral cauza.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se atestă că instanța de fond și cea de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Conform art. 385 alin. (1) pct. 2), 4), 14) Cod de procedură penală, chestiunile pe care trebuie să le soluționeze instanța de judecată la adoptarea sentinței la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni, cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare. În corespundere cu art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă, descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe. Partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului și

indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Potrivit art. 397 alin. (5) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de condamnare, trebuie să cuprindă dispoziția referitoare la repartizarea cheltuielilor judiciare.

În corespundere cu jurisprudența națională, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit dispozitivului și descriptivului sentinței, instanța de fond (*pct. 1., 2. din decizie*):

a) a descris fapta pe art. 349 alin. (1¹) Cod penal, considerată ca fiind dovedită, a argumentat vinovăția comiterii ei și încadrarea juridică a acțiunilor făptașului, în raport cu *Lîsîi Serghei*, adică altă persoană decât cea a inculpatului Lîsîi Corneliu.

În același timp, în dispozitiv a inserat soluția divergentă și neîntemeiată de condamnare a lui Lîsîi Corneliu pe art. 349 alin. (1¹) Cod penal;

b) a constatat în descriptivului deciziei mai multe temeuri de achitare a inculpatului de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 325 alin. (1) Cod penal, care se contrazic și se exclud reciproc, cum ar fi că: „...*probele administrate, dovedesc că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art. 325 alin. (1) Cod penal...*, *probele indică asupra lipsei existenței faptei infracționale, incriminate inculpatului, în baza art. 325 alin. (1) Cod penal...*, *prin probele administrate nu a fost demonstrat că inculpatul i-a oferit părții vătămate careva mijloace bănești...*, *fapta de corupere activă din partea inculpatului nu a avut loc...*”.

Totodată, în dispozitiv, a indicat divergent că inculpatul este achitat pe motiv că: „*nu s-a constatat existența faptei infracțiunii*”;

c) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv în coroborare cu normele de procedură penală care vizează natura juridică a acestor probe, cât și în raport cu circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele apărării pe episodul condamnării inculpatului, cât și probele aduse în sprijinul acuzării privind capătul de învinuire pe care inculpatul a fost achitat;

d) nu s-a expus în niciun fel, în descriptivul și dispozitivul sentinței, asupra cererii procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1), (5), (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din

cauza penală și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință neîntemeiată legal.

La fel, a indicat, neclar și divergent, mai multe temeiuri de achitare a inculpatului pe art. 325 alin. (1) Cod penal, cum ar fi: *„... din motiv că **nu s-a constatat existența faptei infracțiunii...**, probele administrate nu dovedesc vina inculpatului **de comiterea infracțiunii prevăzute** la art. 325 alin. (1) Cod penal..., declarațiile părții vătămate nu pot servi ca probe care ar demonstra vina acestuia **în comiterea infracțiunii incriminate...**, nu dovedesc vina lui **în săvârșirea infracțiunii** prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal..., nu a prezentat nicio probă concludentă și utilă că inculpatul **a comis infracțiunea** prevăzută la art. 325 alin. (1) Codul penal, acesta fiind corect achitat de instanța de fond pe motiv că **nu s-a constatat existența infracțiunii**”;*

b) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv în coroborare cu normele de procedură penală care vizează natura juridică a acestor probe, cât și în raport cu circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele apărării pe episodul condamnării inculpatului, cât și probele aduse în sprijinul acușării privind capătul de învinuire pe care inculpatul a fost achitat.

Mai mult, a depășit limitele învinuirii formulate inculpatului, statuând că: *„care activează în calitate de ofițer de investigații la IP Anenii Noi, **fiind împuternicit de a asigura paza și escorta persoanelor inclusiv a inculpatului Lîsî***

C....., a încercat să-l imobilizeze apucându-l cu mâna dreaptă de haină ca să întrerupă deplasarea, însă în rezultatul faptului că s-a pornit mașina, s-a sucit la 90 grade. Ultimul a tras portiera peste mâna lui și el a simțit o durere în încheietura palmei. Se ținea cu mâna dreaptă de haina lui când s-a pornit automobilul. Mașina a accelerat pe o distanță de 40 m., după ce a fost posibil ca el să se elibereze. Deoarece Lîsîi C. a încercat să tragă ușa, el nu putea scoate mâna, însă ulterior s-a eliberat singur și a căzut jos pe traseu..., demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal, ca aplicarea violenței nepericuloase asupra vieții...”

Or, asemenea împrejurări, în fapt și drept, nu se regăsesc în rechizitoriu;

c) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi probele scrise de la vol. I. f.d. 68, 115, 116;

d) în dispozitivul deciziei lipsește cu desăvârșire soluția cu privire la cheltuielile judiciare, iar concluzia din descriptiv, în aspectul vizat, nu este fondată pe nicio normă de drept, inclusiv nici pe prescripțiile din art. 229 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, conform căror *cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului..., instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare..., poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul...*;

e) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile de pe rol și repetate în recursurile ordinare, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3., 3.1., 5., 5.1., cât și în felul și esența probatorie în care acestea au fost enunțate (*pct. 3. - 5.1. din decizie*).

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor ordinare, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Constantin Moraru, și de inculpatul Lîsîi Corneliu XXXX, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 12 aprilie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Dumitru Mardari

Maria Ghervas